

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 407/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., LL.M., advokátkou, Mariánske námestie 31, Žilina, proti postupu a rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Sfk/31/2021 zo 17. februára 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom a rozsudkom Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“), ktorý navrhuje zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Tiež žiada finančné zadosťučinenie 1 000 eur.

II.

2. Mesto ako správca dane vyrubilo sťažovateľovi daň z bytu 17,20 eur za rok 2018. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky na odvolanie sťažovateľa rozhodnutie mesta potvrdilo. Sťažovateľ proti tomu podal správnu žalobu, ktorú krajský súd ako nedôvodnú rozsudkom podľa § 190 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zamietol. K námietke sťažovateľa, že mal platiť polovicu dane, pretože jeho spoluvlastnícky podiel k bytu je 1/2, a nie 1/1, ako uviedli orgány verejnej správy, a zároveň z dôvodu, že so spoluvlastníčkou bytu nemá uzavretú dohodu, že môže konať v jej mene, krajský súd uviedol, že v daňovom priznaní z roku 2005 sám sťažovateľ označil seba za spoluvlastníka určeného dohodou a toto následne nezmenil. Zároveň krajský súd poukázal na to, že byt je aj napriek zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) sťažovateľa a jeho bývalej manželky stále v BSM, pretože nebolo žiadnym zákonným spôsobom vyporiadané a zároveň nenastala fikcia podľa § 149 ods. 4 Občianskeho zákonníka.

3. Proti rozsudku krajského soudu podal sřařovatel' kasačnú sřařnosť, ktorú NSS ako nedôvodnú zamietol. Stotožnil sa s názorom krajského soudu, že byt bol súčasťou nevyporiadaného BSM, a teda správca dane postupoval správne, keď s ohľadom na listinné dôkazy a zápis v katastri ustálil sřařovateľa – bezpodielového spoluvlastníka bytu ako jedného daňovníka dane z nehnuteľnosti a správne vychádzal z daňového priznania z roku 2005, keďže sřařovateľ odvtedy nepodal čiastkové ani opravné daňové priznanie. NSS ďalej poukázal na to, že zákon nevyžaduje dohodu spoluvlastníkov ako osobitnú prílohu k daňovému priznaniu a nevyžaduje ju ani správca dane pri predložení daňového priznania. K námietke sřařovateľa týkajúcej sa úpravy daňového priznania (zabielená a nahradená výmera bytu zo strany správca dane) NSS neprihliadol vzhľadom na to, že predstavovala novú skutočnosť v kasačnom konaní, ktorú sřařovateľ v správnej žalobe neuviedol.

III.

4. Sřařovateľ argumentuje tým, že v priebehu celého konania zdôrazňoval, že podával daňové priznanie iba za 1/2 bytu a nikdy sa neurčil za zástupcu spoluvlastníka v konaní o vyrubenie dane z bytu. Daňové priznanie podával v čase, keď zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) neobsahoval úpravu, v zmysle ktorej by mu mala byť vyrubená daň z nehnuteľnosti ako celku len z dôvodu, že vo vzťahu k nehnuteľnosti v BSM to bol on, kto podával daňové priznanie. Sřařovateľ NSS vyčíta, že sa nevysporiadal s námietkou použitia nesprávneho právneho predpisu (zákona o miestnych daniach v znení účinnom k 21. februáru 2005) vo vzťahu k tomu, že dohodu spoluvlastníkov nemožno nahradiť vyznačením kriřžika v bode 12 daňového priznania („*spoluvlastník určený dohodou*“), keďže toto spojenie nepoužíval ani zákon účinný ku dňu podania daňového priznania. Sřařovateľ namieta, že NSS odmietnutím zaoberať sa novou skutočnosťou v kasačnom konaní NSS porušil jeho základné práva. O úprave daňového priznania správcom dane v rozsahu zmeny výmery bytu nemal vedomosť a nevie, v čom má novota spočívať, keďže NSS sa pri rozhodovaní uspokojil s obyčajnou kópiou daňového priznania.

IV.

5. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného soudu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

6. Úlohou správneho súdництва nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali rozhodné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy

(IV. ÚS 127/2012). Rozsudok NSS, ktorý konal a rozhodoval ako súd kasačný, nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s rozsudkom krajského súdu a rozhodnutiami správnych orgánov, ktoré mu predchádzali.

7. NSS správne vyhodnotil, že vo veci sťažovateľa je podstatné, že byt patril v zdaňovacom období roku 2018 naďalej do BSM, pretože aj napriek zániku BSM nedošlo k jeho vyporiadaniu. To bolo následkom toho, že o žalobe bývalej manželky sťažovateľa o vyporiadanie BSM nebolo právoplatne rozhodnuté. Krajský súd aj NSS v tejto súvislosti zhodne poukázali na uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 341/09, podľa ktorého podanie návrhu na vyporiadanie BSM prerušuje plynutie hmotnoprávnej trojročnej lehoty a zároveň nenastáva zákonná fikcia vyporiadania BSM. S týmto záverom korešponduje aj zápis na liste vlastníctva, na ktorom boli vedení ako vlastníci bytu sťažovateľ a jeho bývalá manželka v spoluvlastníckom podiele 1/1.

8. S ohľadom na to, že v čase podania daňového priznania neexistovala osobitná právna úprava vo vzťahu k majetku v BSM, sťažovateľ podal daňové priznanie v zmysle § 19 ods. 2 zákona o miestnych daniach v znení účinnom do 1. decembra 2012 ako spoluvlastník bytu určený dohodou, čo vyznačil v daňovom priznaní. V tomto smere NSS vysvetlil, že zákon o miestnych daniach ani správca dane nevyžaduje predloženie dohody spoluvlastníkov k daňovému priznaniu. Pri vyrubení dane správca dane správne vychádzal z ustanovení zákona platného v konkrétnom zdaňovacom období, podľa ktorej daňovníkom z bytu sú spoločne a nerozdielne bývalí manželia podľa § 13 ods. 2 zákona o miestnych daniach v znení účinnom od 1. decembra 2012, a to až do právoplatného rozhodnutia súdu o vyporiadaní BSM. Zároveň NSS poukázal na to, že ani podanie čiastkového priznania k dani z nehnuteľnosti by nezmenilo právny stav od podania daňového priznania, keďže byt podliehal aj naďalej právnemu režimu BSM.

9. Nemožno ani súhlasiť s tým, že NSS mal povinnosť prihliadnúť na námietku sťažovateľa týkajúcu sa úpravy daňového priznania správcom dane. NSS sa k tomuto osobitne poukázal na to, že postupoval v zmysle § 441 SSP, podľa ktorého v kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti. Zdôraznil, že kasačný súd zásadne nevykonáva dokazovanie, a vzhľadom na koncentráciu konania nie sú novoty v kasačnom konaní prípustné, pričom pre rozhodnutie NSS je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia krajského súdu. Posúdenie otázky prípustnosti rozšírenia dôvodov kasačnej sťažnosti s negatívnym záverom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia práv sťažovateľa, pretože postup NSS, ktorý nereagoval na nové tvrdenia sťažovateľa, bol v súlade s aplikovateľnou procesnou normou. Ani prípadné posúdenie úpravy daňového priznania by nemohlo mať vplyv na záver súdov, pretože vo veci boli v podstatnom relevantné už uvedené skutočnosti, najmä to, že byt bol naďalej v nevyporiadanom BSM.

10. NSS ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil napadnutý rozsudok a poskytol sťažovateľovi jasné, zrozumiteľné a výstižné odôvodnenie, pričom reflektuje na ťažiskové skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o jeho kasačnej sťažnosti. Rozsah odôvodnenia rozsudku preto nijako nevybočil z mantinelov práva na spravodlivý proces. Preto napadnutý rozsudok NSS nebol spôsobilý porušiť označené práva sťažovateľa a ústavná sťažnosť bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá v celom rozsahu ako zjavne neopodstatnená.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2023

Robert Šorl
predseda senátu